

Robert Vannoy, Historia ya Agano la Kale, Hotuba ya 11 Mwanzo 3 - Kuanguka

Mwanzo 3

1. Nafasi Yake Katika Historia

1. i s: "Mahali pake katika historia." Mwanzo 3 ni sura muhimu; hakika katika Biblia na hakika katika historia yote ya mwanadamu. Ni hatua ya kugeuka kwa kusikitisha katika historia kwa sababu kwa kuanguka katika dhambi, dhambi huingia katika ulimwengu uliombwa na kupotosha uumbaji wote. Nadhani jambo ambalo mara nyingi tunasahau lakini tunahitaji kukumbuka ni kwamba dhambi si ya kawaida na si ya kawaida. Tumeizoea sana. Hatujui ukweli mwingine wowote isipokuwa ukweli ambao umeathiriwa na dhambi. Lakini kutoka Mwanzo 3 tunajifunza kwamba dhambi si ya ulimwengu wa asili. Kwa hivyo basi nadhani kwamba Mwanzo 3 inatupa jibu la fumbo la mchanganyiko huu wa ajabu wa ulimwengu mzuri na wa ajabu, kwa njia nyingi. Na bado, wakati huo huo, kuna dhambi nyingi, taabu, mateso na kifo vilivyomo ndani yake. Kwa nini hivyo? Mwanzo 3 inaelezea kwa nini. Mwanadamu ametengwa na Mungu, na yeye mwenyewe, na na watu wengine na na asili kwa sababu ya dhambi. Ni anguko ambalo limetoa matokeo haya yote.

2. Maelezo ya Anguko a. Asili ya Jaribio

2. ni: "Maelezo ya anguko." Unaona kwenye muhtasari wako kuna mambo madogo sita hapo: a. kwa fa ni: "Asili ya jaribio." Kimsingi lilikuwa jaribio rahisi: je, mwanadamu atamtii Mungu au la? Kwa maneno mengine, je, mwanadamu atamfuata Mungu au mwelekeo wake mwenyewe? Mungu amesema, "Mti huo usile na siku utakapokula utakufa." Hiyo ilikuwa Mwanzo 2:17. Je, mwanadamu angefuata amri hiyo au mwelekeo wake mwenyewe? Inaonekana kwangu hilo ndilo suala. Kula tunda hilo lenyewe ni jambo la bahati nasibu kwa namna fulani. Ni muhimu tu kwa sababu inaonyesha chaguo la mwanadamu kufuata mwelekeo wake mwenyewe na kutomtii Mungu.

Sasa hilo linaendana na kile tulichokijadili hapo awali kuhusiana na mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Katika juzuu hii, *Imani Yetu Inayoeleweka*, ambayo iko kwenye orodha yako ya vitabu, ya tatu kutoka chini, ukurasa wa tisa. Herman Bavinck 1956 ukurasa wa 218. Hii ni tafsiri isiyo kamili ya mojawapo ya juzuu nne za Bavinck *Reformed Dogmatics*. Sio juzuu nzima bali ni tafsiri isiyo kamili ya mojawapo ya juzuu hizo, zenye kichwa *Imani Yetu Inayoeleweka*. Katika ukurasa wa 218 anasema, "Amri hii ya amri kwa kawaida hupewa jina la amri ya majaribio. Kwa hivyo, pia, kwa maana fulani, ina maudhui ya kiholela. Adamu na Hawa hawakuweza kupata sababu kwa nini, sasa hivi, kula mti huu mmoja maalum kulikatazwa. Kwa maneno mengine, walipaswa kushika amri si kwa sababu waliielewa kwa maudhui yake ya busara na kuielewa, lakini kwa sababu tu Mungu alikuwa amesema. Kwa msingi wa mamlaka yake, wakichochea na utii kamili, kwa kuzingatia wajibu wao. Ndiyo maana, zaidi ya hayo, mti ambao matunda yake wangeweza kula uliitwa mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Ulikuwa mti ambao ungeonyesha kama mwanadamu angepaswa kutaka kiholela na kujitosheleza kuamua kilichokuwa kizuri na kilicho kibaya. Au kama angejiruhusu, katika jambo hili, kuwa mtakatifu, akiongozwa na amri ambayo Mungu alikuwa ametoa kuhusu hilo na kuifuata." Nadhani yuko sahihi kwa maana hiyo. Kwamba walipaswa kutii kwa sababu tu Mungu alisema hivyo. Walipovunja hilo walionyesha kwamba walikuwa wakijiweka kama mamlaka yao wenyewe badala ya kujisalimisha kwa mamlaka ya Mungu. Kwa hivyo hiyo ndiyo ilikuwa asili ya jaribio.

b. Nyoka b. ni: "Nyoka." Lazima tukumbuke kwamba katika anguko si Adamu na Hawa pekee wanaohusika, pia kuna mtu wa tatu, unaweza kusema, kuna nyoka. John Murray katika baadhi ya maelezo ya mihadhara ya darasani ambayo hayajachapishwa, anamtaja nyoka "chombo cha majaribu." Na unasoma katika Mwanzo 3:1 sawa kuanza, "Sasa nyoka ni mwerevu zaidi kuliko mnyama yeyote shambani ambaye Bwana Mungu alimfanya. Akamwambia mwanamke, 'Ndiyo, Mungu amesema.'" Mwanzo 3:1 imesababisha majadiliano mengi. Una nyoka anayezungumza, na mara nyingi hudhihakiwa. Je, hii ni mfano, au ni ukweli halisi wa kihistoria? Je, kweli kulikuwa na

nyoka aliyezungumza? Nilikusomea mapema kuhusu Bustani ya Edeni kutoka kwa kitabu hiki cha John Gibson, mfululizo wa Biblia ya Masomo ya Kila Siku kuhusu Mwanzo. Nadhani kuna ingizo hapa kwenye ukurasa wa 9 kwenye ukurasa wa 121, anazungumzia nyoka kama vile alivyofanya na Bustani ya Edeni, ambayo, kama unavyokumbuka, aliichukulia kama mfano tu. Anafanya vivyo hivyo na nyoka. Anasema, "Nyoka anaingia wapi katika haya yote? Tunachoambiwa kumhusu, kabla hajaanza kuzungumza, ni kwamba yeye ni mwerevu zaidi kuliko kiumbe mwingine yeyote wa porini ambaye Bwana Mungu alikuwa amemuumba. Hii, bila shaka, ni ndoto. "

"Lakini si kama tulivyojifunza kufikia wakati huu kudharauliwa kwa sababu hiyo. Wanyama huzungumza tu katika hadithi lakini hadithi zina hekima nyingi. Kwa kawaida huwa ni maoni kuhusu tabia na udhaifu wa asili ya mwanadamu. Mbweha na mbwa mwitu na simba na kuku, wanaokaa ndani yao huwakilisha aina au sifa za tabia ambazo tunaweza kuzitambua kwa urahisi ndani yetu na watu wengine, ujanja, upuuzi, majivuno, kudanganywa na kadhalika. Hapa kuna hadithi ya kawaida ya Kiyahudi, kutoka kipindi cha enzi za kati inayoitwa 'Juu ya faida ya kuwa msomi.' Nimeichagua si kwa sababu ni ya kuchekesha kama hadithi zingine nyingi, lakini kwa sababu labda si mbali sana na kile inachosema kutokana na baadhi ya yale ambayo ufafanuzi huu umekuwa ukisema."

Hapa kuna hadithi ambayo inakubalika kama ya kuchekesha. "Mbweha alitazama juu ya mti na kumwona kunguru ameketi kwenye tawi la juu kabisa. Kunguru alionekana mzuri sana kwake kwa sababu alikuwa na njaa. Alijaribu kila njia kumshusha, lakini kunguru mzee mwenye busara alimdharau tu. 'Kunguru mjinga!' Mbweha alisema, kwa dharau. 'Niamini, huna sababu ya kuniogopa. Hujui kwamba ndege na wanyama hawatalazimika kupigana tena? Hujasikia Masihi anakuja? Kama ungekuwa msomi wa Talmud kama mimi, hakika ungejua kwamba Nabii Isaya alisema kwamba wakati masihi atakapokuja, 'simba atalala na mwana-kondoo na mbweha na kunguru, na kutakuwa na amani milele.' Na aliposimama hapo akizungumza kwa utamu, mbwa mwitu walisikika. Mbweha alianza kutetemeka kwa hofu. 'Mbweha mjinga!' alilia kwa furaha kunguru kutoka kwenye mti. 'Huna sababu ya kuogopa, kwa kuwa wewe ni msomi wa Talmud na unajua kile ambacho Nabii Isaya alisema.' 'Ni kweli, najua kile ambacho Nabii Isaya

alisema,' mbweha alilia huku akijificha kwenye vichaka, 'lakini shida ni kwamba mbwa hawajui.'

Tunatabasamu na kutikisa kichwa tunaposikia hadithi kama hiyo, lakini, anasema na hapa ndipo anaporudi kwenye Mwanzo 3, "kwa nini Waebrania wa nyakati za Biblia hawakupaswa kuwa na hadithi zao pia, na kutabasamu na kutikisa kichwa nyoka alipotokea katika hadithi hii? Sio kwamba hadithi hii ni hadithi tu bali iko katika hatua hii kwa kutumia mbinu ya hadithi. Sio tofauti na hadithi za Aesop. Kwa hivyo tunachukuaje Mwanzo 3, je, hii ni ukweli wa kihistoria? Nadhani katika Maandiko mengine tena unalinganisha Maandiko na Maandiko unasoma 2 Kor. 11:3. "Naogopa kwamba kama vile nyoka alivyomdanganya Hawa kwa hila yake, vivyo hivyo akili zako zisije zikaharibiwa na mitazamo rahisi zaidi katika Kristo." Inaonekana wazi kabisa kwamba Paulo anataja hili kama jambo ambalo lilitokea kweli. 1 Timotheo 2 ni kifungu kingine. 1 Timotheo 2:13, ambapo "Adamu alizaliwa kwanza kisha Hawa; wala Adamu hakudanganywa, bali mwanamke alidanganywa, akaingia katika uasi." Lakini ataokolewa kwa kuzaa watoto, wakidumu katika imani na utakatifu wa Mungu." Sasa haitaji nyoka bali inazungumzia kudanganywa kwa Hawa na nyoka. Ni dokezo kurudi Mwanzo 3.

Sasa, swali pia linaweza kuulizwa: je, huyu alikuwa nyoka tu? Na nadhani tunaweza kuhitimisha kihalali kwamba kuna zaidi ya nyoka tu anayehusika hapa. John Murray na maelezo hayo niliyoyataja hapo awali anasema kwamba alikuwa akionyesha akili inayolingana na wanadamu na pengine bora kuliko wanadamu. Kwa hivyo tuna haki ya kuhitimisha kwamba kulikuwa na akili inayolingana na au hata juu kuliko mwanadamu hapa. Tena, Maandiko mengine yote yanaonekana kuweka wazi kwamba kuna zaidi ya nyoka tu anayehusika. Katika Yohana 8:44 si nyoka bali ni Shetani ambaye anasemekana kuwa baba wa uongo. Katika Warumi 16:20 unapata dokezo kurudi kwenye Mwanzo 3:15. Unasoma Warumi 16:20, "Mungu wa amani atamponda Shetani chini ya miguu yako hivi karibuni." Rudi kwenye Mwanzo 3:15 ambapo laana inamjia nyoka na Shetani. Unasoma, "Nitaweka uadui kati yako na mwanamke, na uzao wako na uzao wake; Yeye atakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino." Na "yeye" hapo ametambulishwa na inamzungumzia Shetani katika Warumi 16:20. Katika Ufunuo 20:2

unasoma, "akamshika yule joka, yule nyoka wa zamani ambaye ni Ibilisi na Shetani, akamfunga miaka elfu." Kwa hivyo tena nadhani Maandiko mengine yanaonyesha kwamba hapa kulikuwa na nyoka ambaye alikuwa akizungumza lakini kulikuwa na nguvu ya juu iliyohusika ambayo ilimtumia nyoka kuzungumza kupitia kwake.

Nadhani hapa kuna hali kama hiyo uliyonayo katika Hesabu ambapo Mungu alitumia punda wa Balaamu kutangaza ujumbe wake. Na kwa hivyo wanyama wanaozungumza ni kweli si kitu ambacho labda yeyote kati yetu amewahi kukutana nacho. Nadhani katika Mwanzo 3 na katika kitabu cha Hesabu una mifano ya mahali ambapo Mungu alitumia punda wa Balaamu, na Shetani alitumia nyoka.

Naam, ningesema kwamba kifungu kinachofuata, labda alikuwa Shetani katika umbo la nyoka, singepingana na hilo, lakini kinasema nyoka alikuwa mwerevu zaidi kuliko mnyama yeyote wa porini. Inaonekana kumpa nyoka kundi la wanyama wengine kama wanyama wa porini.

Shetani ni nani?--kiumbe wa kiroho, labda malaika aliyeanguka. Inaonekana kwamba wakati mwingine malaika wangeweza kuchukua maumbo kama ya binadamu, labda Shetani angeweza kufanya kitu kama hicho pia, akiwa kiumbe wa kiroho. Kama angechukua umbo la nyoka, inaonekana kwamba unamzungumzia nyoka kwa sababu unashuka hadi mstari wa 14, "Kwa sababu umefanya hivi umelaaniwa kuliko ng'ombe wote, kuliko kila mnyama wa porini, utakwenda kwa tumbo lako". Inaonekana kweli unamzungumzia mnyama. Nadhani "kula vumbi" inaweza kuwa ya mfano, nyoka hawafanyi hivyo, lakini inaonekana kwangu ni ya mfano wa sifa hii nzuri ya nyoka kutambaa kwenye udongo, kula vumbi kwa maana hiyo. Inaonekana hata hivyo, kumlinganisha na wanyama wengine, kwa hivyo nina mwelekeo wa kufikiria kulikuwa na mnyama pale ambaye alitumiwa na Shetani.

Ningefikiri katika hali ya kabla ya anguko, sijui unaweza kufikia hitimisho kubwa kutokana na hilo kwa kuwaangalia nyoka leo kwa sababu ni wazi nyoka alibadilishwa, inaonekana hata katika umbo kwa laana. "Umelaaniwa kuliko ng'ombe wote, utakwenda kwa tumbo lako." Hiyo ina maana gani? Sijui kama kulikuwa na aina fulani ya mabadiliko ya kimwili yaliyofanywa na labda hata zaidi ya hapo sifa nyingine kwa

mnyama. Inavyoonekana nyoka alikuwa kitu kilichojitokeza kati ya wanyama wengine, hivyo labda hata Adamu hakushangaa sana alipokuja na kuzungumza naye. Alikuwa mwerevu zaidi kuliko mnyama yeyote wa porini. Neno "mwerevu" ni neno la Kiebrania ' *arum'* linatumika kwa maana nzuri na mbaya ukitaifuta kwingine. Kwa maneno mengine, linaweza kutumika kwa maana ya busara, busara, busara au linaweza kutumika kwa maana hasi ya ujanja. Kuna mjadala fulani kuhusu ni ipi inayopaswa kupendelewa hapa. Wengine watapendekeza inaposema nyoka ni "mwerevu zaidi kuliko mnyama yeyote wa porini," wazo ni kwamba alikuwa kiumbe mwenye akili sana kwa maana chanya. Kwa mfano, imetumika katika Mithali 12:16 "Hasira ya mpumbavu hujulikana wakati wake, lakini mtu mwerevu hufunika aibu." "Mtu mwenye busara," ni neno lile lile kama "mwerevu" hapo katika Mwanzo 3:1.

Sawa, tunapaswa kusimama hapa. Hiyo ilikuwa kauli ya John Murray ikihitimisha kwamba kulikuwa na zaidi ya mnyama hapa, na Shetani alihusika katika kuzungumza kupitia mnyama kwa sababu akili inawakilishwa. Sio mnyama tu, kuna zaidi ya mnyama. Maoni moja tu ya mwisho: Nadhani labda licha ya matumizi haya ya neno ambapo kwa maana ya busara tunazungumzia kwamba labda bado ni bora kuchukua wazo la hila kwa sababu katika 2 Wakorintho 11:3 inaonekana wazi kabisa kwamba ndivyo Paulo alivyolichukulia. Lakini kwa vyovyote vile, mnyama huyu anaonekana kuwa mnyama ambaye kwa namna fulani alijulikana kuwa tofauti kati ya wanyama wengine. Sawa tutasimama wakati huu na tutakuwa na mtihani wetu kesho. Tutaanza hapa Jumanne wiki ijayo.

Imenakiliwa na Olivia Nee, Emily Outland, Anna Blomber pamoja na mhariri Mary Speta
 Mhariri mkali Ted Hildebrandt
 Mhariri wa mwisho Rachel Ashley
 Imesimuliwa tena na Ted Hildebrandt